

**У Х В А Л А**
про відкриття провадження у справі

22 грудня 2022 року

м.Київ

Вищий антикорупційний суд колегією суддів у складі головуючого судді Хамзіна Т.Р., суддів Михайленко В.В., Мойсака С.М., розглянувши матеріали

за позовом Міністерства юстиції України, місцезнаходження: 01001, м. Київ, вул. Архітектора Городецького, 13, ідентифікаційний код юридичної особи: 00015622

до Шелкова Михайла Євгеновича, дата народження: 30.05.1968, місце проживання: 125047, російська федерація, м. Москва, вул. 1 Тверська-Ямська, 26, ІНО: 770700162025, РНОКПП: 2498721291

про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції»,

ВСТАНОВИВ:

21 грудня 2022 року до Вищого антикорупційного суду надійшла позовна заява Міністерства юстиції до Шелкова Михайла Євгеновича. Позивач, посилаючись на наявність підстав, передбачених ст. 5-1 Закону України «Про санкції», просить застосувати до Шелкова М.Є. санкцію, передбачену п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про санкції», та стягнути в дохід держави активи, якими він прямо чи опосередковано володіє.

Згідно з протоколом автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 21.12.2022 для розгляду адміністративної справи визначено колегію суддів Вищого антикорупційного суду у складі головуючого судді Хамзіна Т.Р., суддів Михайленко В.В., Мойсака С.М.

Ухвалою Вищого антикорупційного суду від 22.12.2022 позовну заяву залишено без руху у зв'язку із відсутністю у матеріалах позову документів на підтвердження статусу підписанта та наявності у нього повноважень на вчинення процесуальних дій від імені позивача в розумінні ч. 3 ст. 55 КАС України.

На виконання ухвали 22.12.2022 позивач надав витяг з Єдиного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань станом на 22.12.2022 та копію Постанови Верховної Ради України № 12-ІХ від 29.08.2019 «Про формування складу Кабінету Міністрів України».

Розглянувши позовну заяву та додані до неї матеріали, матеріали, надані на усунення недоліків, суд дійшов висновку про наявність підстав для прийняття її до розгляду та відкриття провадження у справі з огляду на таке.

1. Щодо суб'єкта звернення із позовною заявою

Частиною 4 ст. 5 КАС України передбачено право суб'єктів владних повноважень виключно у випадках, визначених Конституцією та Законами України, звернутися до адміністративного суду.

Згідно з абз. 2 ч. 1 ст. 5 Закону України «Про санкції» заява щодо застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції», подається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції, до суду в порядку, визначеному статтею 5-1 цього Закону. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 635 від 27.05.2022 таким органом є Міністерство юстиції України, яке звертається до суду з позовами та бере участь у справах про застосування санкцій.

Отже, позовна заява подана належним суб'єктом. Позивач є особою, яка має адміністративну процесуальну дієздатність, матеріали позовної заяви містять документи на підтвердження повноважень особи, якою підписана позовна заява.

2. Щодо дотримання правил підсудності

Згідно з ч. 5 ст. 22 КАС України Вищий антикорупційний суд вирішує адміністративні справи щодо застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції», як суд першої інстанції. У ч. 2 ст. 5-1 Закону України «Про санкції» зазначено, що центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції із заявою щодо застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» звертається до Вищого антикорупційного суду.

Отже позовна заява підсудна Вищому антикорупційному суду та підлягає розгляду за правилами адміністративного судочинства.

3. Щодо строків звернення із позовною заявою

Згідно з абз. 2 ч. 2 ст. 122 КАС України для звернення до адміністративного суду суб'єкта владних повноважень встановлюється тримісячний строк, який, якщо не встановлено інше, обчислюється з дня виникнення підстав, що дають суб'єкту владних повноважень право на пред'явлення визначених законом вимог. Цим Кодексом та іншими законами можуть також встановлюватися інші строки для звернення до адміністративного суду суб'єкта владних повноважень.

Санкція, передбачена п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про санкції», може бути застосована лише в період дії правового режиму воєнного стану та за умови, що на відповідну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим Законом, вже накладено санкцію у виді блокування активів (абз. 2 ч. 1 ст. 5-1 Закону України «Про санкції»).

Зі змісту позовної заяви та матеріалів, доданих до неї вбачається, що стосовно Шелкова М.Є. санкцію у виді блокування активів застосовано Рішенням РНБО від 19.10.2022 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», яке введено в дію Указом Президента України № 727/2022 від 19.10.2022.

24 лютого 2022 року у зв'язку із військовою агресією російської федерації проти України Указом Президента України № 64/2022 в Україні введено воєнний стан. Указом Президента України від 07.11.2022 № 757/2022, затвердженим Законом України від 16.11.2022 № 2738-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», дію воєнного стану продовжено з 05:30 21.11.2022 на 90 діб.

Наявність цих двох обставин: блокування активів та дія воєнного стану є підставами для звернення Міністерства юстиції із цим позовом.

З огляду на викладене, суд дійшов висновку, що позовна заява подана у строк, встановлений законом.

4. Щодо дотримання формальних вимог до форми та змісту позовної заяви

Позовна заява подана із додержанням вимог, визначених у ст.ст. 160, 161, ч. 1 ст. 283-1 КАС України. Судом не встановлено перешкод для відкриття провадження в адміністративній справі, передбачених ст.ст. 169, 170, 283-1 КАС України.

5. Щодо форми адміністративного судочинства

Згідно з ч. 1 ст. 12 КАС України адміністративне судочинство здійснюється за правилами, передбаченими цим Кодексом, у порядку позовного провадження (загального або спрощеного).

Спрощене позовне провадження призначене для розгляду справ незначної складності та інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи. Загальне позовне провадження призначене для розгляду справ, які через складність або інші обставини недоцільно розглядати у спрощеному позовному провадженні (ч. 2, 3 ст. 12 КАС України).

Статтею 283-1 КАС України передбачено особливості провадження у справах про застосування санкцій.

Згідно з ч. 4 ст. 283-1 КАС України справа про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про санкції», вирішується колегією у складі трьох суддів Вищого антикорупційного суду протягом 10 днів з дня надходження позовної заяви до суду.

Санкція у вигляді стягнення активів фізичних або юридичних осіб в дохід держави може бути застосована лише в період дії правового режиму воєнного стану (абз. 2 ч. 1 ст. 5-1 Закону України «Про санкції»).

Оскільки справи про застосування санкцій відносяться до категорії термінових адміністративних справ та не підпадають під перелік справ, які відповідно до ч. 4 ст. 12 КАС України розглядаються виключно за правилами загального позовного провадження, цю справу належить розглядати за правилами спрощеного позовного провадження з повідомленням (викликом) сторін з урахуванням особливостей, визначених статтею 283-1 КАС України.

6. Щодо залучення третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог

У позовній заяві позивач зазначає третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог (ПАТ «Корпорація ВСМПО-Авісма», ТОВ «Торговельний дім «Корпорація ВСМПО-Авісма», ТОВ «Промислові інвестиції», «Лімпіеза Лімітед», ТОВ «Демурінський гірничо-збагачувальний комбінат», ТОВ «ВСМПО Титан Україна», ТОВ «Гай-Мінералс», ТОВ «Інвестагро»). Водночас клопотання про залучення цих юридичних осіб до участі у справі, як це передбачено ч. 2 ст. 49 КАС України, позивач не заявляє.

Згідно з ч. 2 ст. 49 КАС України треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, можуть вступити у справу на стороні позивача або відповідача до закінчення підготовчого засідання або до початку першого судового засідання, якщо справа розглядається в порядку спрощеного позовного провадження, у разі коли рішення у справі може вплинути на їхні права, свободи, інтереси або обов'язки. Вони можуть бути залучені до участі у справі також за клопотанням учасників справи. Якщо адміністративний суд при вирішенні питання про відкриття провадження у справі або при підготовці справи до судового розгляду встановить, що судові рішення може вплинути на права та обов'язки осіб, які не є стороною у справі, суд залучає таких осіб до участі в справі як третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору.

Про залучення третіх осіб до участі у справі суд постановляє ухвалу, в якій зазначає, на які права чи обов'язки такої особи та яким чином може вплинути рішення суду у справі (ч. 5 ст. 49 КАС України).

У позовній заяві порушується питання про стягнення в дохід держави, у тому числі активів, безпосередніми власниками яких є ТОВ «Демурінський гірничо-збагачувальний комбінат», ТОВ «ВСМПО Титан Україна», корпоративних прав ТОВ «Демурінський гірничо-збагачувальний комбінат», ТОВ «ВСМПО Титан Україна», ТОВ «Інвестагро», ТОВ «Гай-Мінералс».

Із змісту позовної заяви вбачається, що ці юридичні особи контролюються Шелковим М.Є., у тому числі, через ПАТ «Корпорація ВСМПО-Авісма», ТОВ «Торговельний дім «Корпорація ВСМПО-Авісма», ТОВ «Промислові інвестиції», «Лімпіеза Лімітед».

Відтак, рішення у справі може вплинути на права та обов'язки вищевказаних юридичних осіб, а тому суд вважає за необхідне залучити їх до участі у справі у якості третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідача.

7. Щодо витребування доказів

Згідно з п. 7 ч. 9 ст. 171 КАС України в ухвалі про прийняття позовної заяви до розгляду та відкриття провадження у справі серед іншого зазначається результат вирішення заяв і клопотань позивача, що надійшли разом із позовною заявою, якщо їх вирішення не потребує виклику (повідомлення) сторін.

Разом із позовною заявою позивач подав клопотання про витребування доказів, а саме інформації про наявність грошових коштів на банківських рахунках.

Статтею 80 КАС України, якою врегульовано питання витребування доказів, не передбачено, що клопотання про витребування доказів має здійснюватися з викликом (повідомленням) сторін, а тому суд вважає, що наявні підстави для вирішення клопотання

позивача про витребування доказів одночасно із відкриттям провадження у справі.

В обґрунтування клопотання позивач зазначає, що у процесі підготовки позовної заяви Міністерство юстиції України отримало інформацію про те, що на рахунках, відкритих юридичними особами, які контролюються Шелковим М.Є. у АТ «Міжнародний Резервний Банк», АТ «Банк Кредит Дніпро», АТ «Банк Альянс», АТ «Сенс Банк» (АТ «Альфа Банк»), наявні грошові кошти. Але перевірити таку інформацію Міністерство юстиції України не може, оскільки Законом України «Про банки і банківську діяльність» визначено вичерпний перелік суб'єктів, за запитом яких банки України розкривають інформацію щодо юридичних та фізичних осіб, що становить банківську таємницю, і Міністерство юстиції України не є таким суб'єктом. Водночас згідно зі ст. 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність» банки розкривають таку інформацію за рішенням суду.

Дослідивши подане клопотання, позовну заяву та додані до неї матеріали, суд дійшов такого висновку.

Доказами в адміністративному судочинстві є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Ці дані встановлюються такими засобами: 1) письмовими, речовими і електронними доказами; 2) висновками експертів; 3) показаннями свідків (ст. 72 КАС України).

За загальним правилом кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення (ч. 1 ст. 77 КАС України).

Згідно з ч. 1 ст. 80 КАС України учасник справи у разі неможливості самостійно надати докази вправі подати клопотання про витребування доказів судом.

Про витребування доказів за власною ініціативою або за клопотанням учасника справи, або про відмову у витребуванні доказів суд постановляє ухвалу. Будь-яка особа, у якої знаходиться доказ, повинна видати його на вимогу суду (ч. 3, 6 ст. 80 КАС України).

У позовній заяві зазначається, що на рахунках, відкритих юридичними особами, які контролюються Шелковим М.Є., у АТ «Міжнародний Резервний Банк», АТ «Банк Кредит Дніпро», АТ «Банк Альянс», АТ «Сенс Банк» (АТ «Альфа Банк»), наявні грошові кошти, та порушується питання про стягнення грошових коштів, що знаходяться на цих банківських рахунках у дохід держави. Отже, інформація, яку позивач просить витребувати, необхідна для доведення належності відповідних рахунків юридичним особам, які зазначаються у позовній заяві, та наявності на них грошових коштів.

Відповідно до положень статті 60 Закону України «Про банки і банківську діяльність» інформація щодо діяльності та фінансового стану клієнта, яка стала відомою банку у процесі обслуговування клієнта та взаємовідносин з ним або стала відомою третім особам при наданні послуг банку або виконанні функцій, визначених законом, є банківською таємницею.

Статтею 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність» визначено вичерпний перелік суб'єктів, за запитом яких банки України розкривають інформацію щодо юридичних та фізичних осіб, що становить банківську таємницю. Згідно з цим переліком Міністерство юстиції України не є суб'єктом, за запитом якого розкривається банківська таємниця. Отже, Міністерство юстиції України дійсно не мало можливості самостійно отримати інформацію, що стосується наявності грошових коштів на відповідних банківських рахунках.

Згідно з п. 2 ч. 1 ст. 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність» інформація щодо юридичних осіб та фізичних осіб, яка містить банківську таємницю, розкривається банками, зокрема за рішенням суду.

За таких умов, оскільки інформація, яку просить витребувати позивач, необхідна для повного, всебічного та об'єктивного вирішення адміністративної справи, суд вважає, що наявні підстави для задоволення клопотання та витребування з Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, АТ «Банк Кредит Дніпро», АТ «Банк Альянс», АТ «Сенс Банк» (АТ «Альфа Банк») інформації про наявність грошових коштів на відповідних банківських рахунках.

Керуючись ст. 12, 49, 80, 171, 243, 248, 268-270, 283-1 КАС України, суд

УХВАЛИВ:



1. Прийняти позовну заяву Міністерства юстиції України до Шелкова Михайла Євгеновича про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції», до розгляду та відкрити провадження у справі.

2. Справу розглядати за правилами спрощеного позовного провадження з урахуванням положень ст. 283-1 КАС України колегією суддів у складі трьох суддів (головуючого судді Хамзіна Т.Р., суддів Михайленко В.В., Мойсака С.М.).

3. Призначити справу до розгляду в судовому засіданні з повідомленням (викликом) учасників справи, яке відбудеться **26 грудня 2022 року о 08 год 15 хв** у залі судового засідання Вищого антикорупційного суду за адресою: м. Київ, вул. Хрещатик, 42А.

4. Особі, щодо якої ставиться питання про застосування санкції (Шелкову М.Є.), у дводенний строк із дня одержання позовної заяви, але не пізніше 26 грудня 2022 року подати відзив на позовну заяву.

5. Залучити в якості третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідача:

- Публічне акціонерне товариство «Корпорація ВСМПО-Авісма» (ЄДРЮО рф 1026600784011, місцезнаходження: 624760, російська федерація, Свердловська обл., м. Верхня Салда, вул. Паркова, 1);

- Товариство з обмеженою відповідальністю «Торговельний дім «Корпорація ВСМПО-Авісма» (ЄДРЮО рф 1169658005032, місцезнаходження: 624760, російська федерація, Свердловська обл., м. Верхня Салда, вул. Паркова, 1);

- Товариство з обмеженою відповідальністю «Промислові інвестиції» (ЄДРЮО рф 1067746762710, місцезнаходження: російська федерація, м. Москва, вул. Тверська, буд. 22 а, буд. 3, прим № 1, кімн. 13, поверх 3);

- Лімпіеза Лімітед (Limpieza Limited) (реєстраційний номер HE 284372, місцезнаходження: Республіка Кіпр, м. Нікосія, Фотті Пітта, 9, 4-й поверх, оф. 402, поштова скринька 1065);

- Товариство з обмеженою відповідальністю «Демурінський гірничо-збагачувальний комбінат» (ідентифікаційний код юридичної особи 30454644, місцезнаходження 52635, Дніпропетровська обл., Васильківський р-н, с. Новоандріївка, вул. Гагаріна, 2А, кім. 4);

- Товариство з обмеженою відповідальністю «ВСМПО Титан Україна» (ідентифікаційний код юридичної особи 36096221, місцезнаходження 52400, Дніпропетровська обл., Солонянський р-н, смт. Солоне, вул. Гагаріна, 26);

- Товариство з обмеженою відповідальністю «Тай-Мінералс» (ідентифікаційний код юридичної особи 37989232, місцезнаходження 49000, м. Дніпро, вул. Січових Стрільців, 3А, офіс 22);

- Товариство з обмеженою відповідальністю «Інвестагро» (ідентифікаційний код юридичної особи 32166939, місцезнаходження 52653, Дніпропетровська обл., Васильківський р-н, с. Новоандріївка, вул. Гагаріна, 24, кв. 1).

6. Запропонувати третім особам, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідача надати пояснення та докази не пізніше 26.12.2022.

7. Роз'яснити учасникам справи, що письмові докази, які подаються до суду, повинні бути оформлені відповідно до вимог статті 94 КАС України, зокрема вони подаються в оригіналі або в належним чином засвідченій копії, а якщо для вирішення спору має значення лише частина документа, подається засвідчений витяг з нього. Копії документів вважаються засвідченими належним чином, якщо їх засвідчено в порядку, встановленому чинним законодавством, зокрема учасник справи підтверджує відповідність копії письмового доказу оригіналу, який знаходиться у нього, своїм підписом із зазначенням дати такого засвідчення.

8. клопотання представника Міністерства юстиції України про витребування доказів задовольнити.

Витребувати з:

- Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ідентифікаційний код юридичної особи 21708016, місцезнаходження: 04053, м. Київ, вул. Січових Стрільців, 17) інформацію щодо наявності грошових коштів на загальну суму 14 417 285,60 грн., які обліковуються на рахунок №UA4432066270000029096770004371, відкритому у АТ «Міжнародний Резервний Банк» (код

згідно ЄРДПОУ 25959784, МФО 320627, місцезнаходження 01691, м. Київ, вул. Володимирська, 46);

- АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО» (ідентифікаційний код юридичної особи 14352406, МФО 305749, місцезнаходження: 01033, м. Київ, вул. Жилианська, 32) інформацію щодо наявності грошових коштів, які знаходяться на банківських рахунках: № UA433057490000002600330392701, №UA3 83057490000026008000003820, № UA393057490000002604730392;

- АТ «СЕНС БАНК» (до 12.09.2022 АТ «АЛЬФА-БАНК»), (ідентифікаційний код юридичної особи 23494714, МФО 300346, місцезнаходження: 03150, м. Київ, вул. Велика Васильківська, 100) інформацію щодо наявності грошових коштів, які знаходяться на банківському рахунку № UA843003460000026005011002401;

- АТ «БАНК АЛЬЯНС» (ідентифікаційний код юридичної особи 14360506, МФО 300119, місцезнаходження: 04053, м. Київ, вул. Січових Стрільців, 50 інформацію щодо наявності грошових коштів, які знаходяться на банківському рахунку № UA393001190000026001102501001.

Уповноважити представника Міністерства юстиції України Коцюбоко Ірину Володимирівну на отримання вищезазначених доказів.

9. Негайно повідомити про дату, час та місце судового засідання позивача, відповідача (особу щодо якої ставиться питання про застосування санкції), третіх осіб шляхом надіслання тексту повістки на офіційну електронну адресу, а за її відсутності – кур'єром або за відомим суду номером телефону, факсу, електронною поштою чи іншим технічним засобом зв'язку.

10. Роз'яснити, що згідно з ст. 268, 283-1 КАС України учасник справи вважається повідомленим належним чином про дату, час та місце розгляду справи з моменту оприлюднення судом на веб-порталі судової влади України відповідної ухвали про відкриття провадження у справі, дату, час та місце судового розгляду. Неявка в судові засідання учасників справи та/чи їх представників не перешкоджає розгляду позовної заяви по суті та не може бути підставою для зупинення строків її розгляду, відкладення засідання на інший час чи дату або оголошення перерви в судовому засіданні.

11. Повідомити учасників справи про можливість одержання інформації по справі зі сторінки на офіційному веб-порталі «Судова влада України» за наступною адресою: [https:// hcac.court.gov.ua](https://hcac.court.gov.ua)

12. Ухвалу про відкриття провадження у справі оприлюднити на веб-порталі судової влади України.

13. Ухвала набирає законної сили з моменту її підписання та оскарженню не підлягає.

14. Ухвалу складено та підписано 22 грудня 2022 року.

Головуючий суддя

/підпис/

Т.Р. Хамзін

Судді

/підпис/

В.В. Михайленко

/підпис/

С.М. Мойсак

